

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ తృతీయః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ తృతీయః సర్గః ॥

విరాధశ్రీరామసంవాదః శ్రీరామేణ సలక్ష్మణేన విరాధస్యోపరి ప్రహరణం
విరాధస్య తౌ ద్వావపి భ్రాతౌ గృహీత్వా వనాంతరే గమనం

అథోవాచ పునర్వాక్యం విరాధః పూరయన్ వనం ।
పృచ్ఛతో మమ హి బ్రూతం కౌ యువాం క్వ గమిష్యథః ॥ 3.3.1 ॥

తమువాచ తతో రామో రాక్షసం జ్వలితాననం ।
పృచ్ఛంతం సుమహాతేజా ఇక్ష్యాకుకులమాత్మనః ॥ 3.3.2 ॥

క్షత్రియౌ వృత్తసంపన్నౌ విద్ధి నౌ వనగోచరౌ ।
త్వాం తు వేదితుమిచ్ఛావః కస్త్యం చరసి దండకాన్ ॥ 3.3.3 ॥

తమువాచ విరాధస్తు రామం సత్యపరాక్రమం ।
హాంత వక్ష్యామి తే రాజన్ నిబోధ మమ రాఘవ ॥ 3.3.4 ॥

పుత్రః కిల జవస్యాహం మాతా మమ శతపూదా ।
విరాధ ఇతి మామాపలః పృథివ్యాం సర్వరాక్షసాః ॥ 3.3.5 ॥

తపసా చాభిసంప్రాప్తా బ్రహ్మణో హి ప్రసాదజా ।
శస్త్రేణావధ్యతా లోకేఽచ్ఛేద్యాభేద్యత్వమేవ చ ॥ 3.3.6 ॥

ఉత్సృజ్య ప్రమదామేనామనపేక్షౌ యథాగతం ।
త్వరమాణౌ పలాయేథాం న వాం జీవితమాదదే ॥ 3.3.7 ॥

తం రామః ప్రత్యువాచేదం కోపసంరక్తలోచనః |
రాక్షసం వికృతాకారం విరాధం పాపచేతసం || 3.3.8 ||

క్షుద్ర ధిక్ త్వాం తు హీనార్థం మృత్యుమన్వేషసే ద్రువం |
రణే ప్రాప్స్యసి సంతిష్ఠ న మే జీవన్ విమోక్ష్యసే || 3.3.9 ||

తతః సజ్యం ధనుః కృత్వా రామః సునిశితాఞ్శరాన్ |
సుశీఘ్రమభిసంధాయ రాక్షసం నిజఘాన హ || 3.3.10 ||

ధనుషా జ్యగుణవతా సప్త బాణాన్ ముమోచ హ |
రుక్మపుంఖాన్ మహావేగాన్ సుపర్ణానిలతుల్యగాన్ || 3.3.11 ||

తే శరీరం విరాధస్య భిత్త్వా బర్హిణవాససః |
నిపేతుః శోణితాదిగ్ధా ధరణ్యాం పావకోపమాః || 3.3.12 ||

స విద్ధో న్యస్య వైదేహీం శూలముద్యమ్య రాక్షసః |
అభ్యుద్రవత్ సుసంక్రుద్ధస్తదా రామం సలక్ష్మణం || 3.3.13 ||

స వినద్య మహానాదం శూలం శక్రధ్వజోపమం |
ప్రగృహ్యశోభత తదా వ్యాఞ్ఞానన ఇవాంతకః || 3.3.14 ||

అథ తౌ భ్రాతరౌ దీప్తం శరవర్షం వవర్షతుః |
విరాధే రాక్షసే తస్మిన్ కాలాంతకయమోపమే || 3.3.15 ||

స ప్రహస్య మహారౌద్రః స్థిత్యాజృంభత రాక్షసః |
జృంభమాణస్య తే బాణాః కాయాన్నిష్పేతురాశుగాః || 3.3.16 ||

స్పృశ్యాత్ తు వరదానేన ప్రాణాన్ సంరోధ్య రాక్షసః |
విరాధః శూలముద్యమ్య రాఘవావభ్యధావత || 3.3.17 ||

తచ్ఛూలం వజ్రసంకాశం గగనే జ్వలనోపమం |
ద్వాభ్యాం శరాభ్యాం చిచ్ఛేద రామః శస్త్రభృతాం వరః || 3.3.18 ||

తద్ రామవిశిఖైశ్చిన్నం శూలం తస్యాపతద్ భువి |
పపాతాశనినా ఛిన్నం మేరోరివ శిలాతలం || 3.3.19 ||

తౌ ఖడ్గౌ క్షిప్రముద్యమ్య కృష్ణసర్పావివోద్యతౌ |
తూర్ణమాపేతతుస్తస్య తదా ప్రహరతాం బలాత్ || 3.3.20 ||

స వధ్యమానః సుభృశం భుజాభ్యాం పరిగృహ్య తౌ |
అప్రకంప్యౌ నరవ్యాఘ్రౌ రౌద్రః ప్రస్థాతుమైచ్ఛత || 3.3.21 ||

తస్యాభిప్రాయమాజ్ఞాయ రామో లక్ష్మణమబ్రవీత్ |
వహత్స్వయమలం తావత్ పథానేన తు రాక్షసః || 3.3.22 ||

యథా చేచ్ఛతి సౌమిత్రే తథా వహతు రాక్షసః |
అయమేవ హి నః పంథా యేన యాతి నిశాచరః || 3.3.23 ||

స తు స్వబలవీర్యేణ సముత్క్షిప్య నిశాచరః |
బాలావివ స్కంధగతౌ చకారాతిబలోద్ధతః || 3.3.24 ||

తావారోప్య తతః స్కంధం రాఘవౌ రజనీచరః |
విరాధో వినదన్ ఘోరం జగామాభిముఖో వనం || 3.3.25 ||

వనం మహామేఘనిభం ప్రవిష్టో
ద్రుమైర్మహద్భిర్వివిధైరుపేతం |
నానావిధైః పక్షికులైర్విచిత్రం
శివాయుతం వ్యాలమృగైర్విక్రీర్ణం || 3.3.26 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే తృతీయః సర్గః ||